

1 Identyfikacja preparatu i identyfikacja producenta

1.1 Identyfikacja preparatu: *Lipidur*

1.2 Zastosowanie substancji lub preparatu

Lipidur jest stosowany do stabilizacji i ulepszenia gruntu w inżynierii komunikacyjnej.

1.3 Identyfikacja przedsiębiorstwa:

Dyckerhoff Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

ul. Zakładowa 3; 26 – 052 Sitkówka; tel. 0 41 346 60 00, fax. 0 41 346 64 88

kartę opracował: Artur Kanak – artur.kanak@dyckerhoff.pl

1.4 Telefon alarmowy:

Dyckerhoff Polska Sp. z o.o.: +48 41 346 61 20

Centrum Informacji Toksykologicznej: +48 42 631 47 24

Instytut Medycyny Pracy, Łódź: +48 42 631 47 67

Telefony dostępne w godzinach urzędowania

2 Identyfikacja zagrożeń

W trakcie reakcji lipiduru z wodą np. po zawilgotnieniu tworzy się środowisko silnie zasadowe.

2.1 Klasyfikacja i oznakowanie

Xi	produkt drażniący
R37/38	Działa drażniąco na drogi oddechowe i skórę
R41	Ryzyko poważnego uszkodzenia oczu
R43	Może powodować uczulenie w kontakcie ze skórą

2.2 Główne drogi narażenia:

Oddechowe: Tak

Skóra-oczy: Tak

Spożycie: Nie, z wyjątkami

2.3 Zdrowie:

Wdychanie: Częste wdychanie dużych ilości pyłu przez długi czas może powodować ryzyko rozwoju chorób.

Oczy: Kontakt lipiduru (suchego lub mokrego) z oczami może powodować poważne i nieodwracalne obrażenia.

Skóra: W wyniku przedłużonego kontaktu lipidur może oddziaływać drażniąco na wilgotną skórę (pot, wilgotność).

Przedłużony kontakt mokrego lipiduru ze skórą może prowadzić do silnych oparzeń, ponieważ rozwijają się one bezboleśnie (np. podczas klęknięcia w zaprawie, nawet w spodniach). Powtarzający się kontakt skóry z mokrym lipidurem może spowodować zapalenie skóry.

Więcej szczegółów w odnośnikach z pkt. 16.

2.4 Środowisko:

Właściwe użytkowanie produktu nie stwarza zagrożenia dla środowiska

2.5 Pozostałe informacje:

Niska zawartość chromu (VI), poniżej 0,0002%, w cemencie (składnik lipiduru) wynika z jego naturalnego składu lub ze stosowania reduktora zgodnie z wytycznymi podanymi w punkcie 15.

3 Skład/ Informacja o składnikach

3.1 Skład chemiczny

klinkier cementu portlandzkiego	-	popiół lotny	-
wapno palone – tlenek wapnia	-	gips, anhydryt	-
żużel wielkopiecowy	-	dodatki	-
kamień wapienny	-		

3.2 Składniki potencjalnie niebezpieczne dla zdrowia

Skład Lipiduru		CAS	EINECS	Symbol ostrzegawczy	Rodzaj zagrożenia R
Substancja	Udział [%]				
Klinkier cementu portlandzkiego	0-60	65997-15-1	266-043-4	Xi	R 37/38 R41, R43
Tlenek wapnia	0-30	1305-78-8	215-138-9	Xi	R 37/38 R41

4 Pierwsza pomoc.

Przy kontaktach z pomocą medyczną wskazane jest posiadanie niniejszej KCh.

4.1 Po znaczącym zanieczyszczeniu dróg oddechowych

Przenieść poszkodowanego na świeże powietrze. Pył z krtani oraz dróg nosowych powinien usunąć się samoczynnie. Kontakt z lekarzem, powinien nastąpić przy stałym podrażnieniu lub późniejszych objawach dyskomfortu takich jak kaszel i inne.

4.2 Po kontakcie z oczami

Nie trzeć oczu, bo może to spowodować dodatkowe mechaniczne uszkodzenie. Przepłukać oczy dużą ilością wody, usunąć szkła kontaktowe (jeżeli są) oraz odsunąć szeroko powieki i w dalszym ciągu płukać oczy dużą ilością czystej wody przez okres około 45 minut, w celu usunięcia wszystkich zanieczyszczeń. Jeżeli możliwe stosować wodę izotoniczną (0,9% NaCl). Skontaktować się ze specjalistą medycyny pracy lub okulistą.

4.3 Po kontakcie ze skórą

Suchy lipidur usunąć i skórę spłukać obficie wodą. Mokry lipidur spłukiwać obficie wodą. Zdjąć zanieczyszczoną odzież, obuwie, zegarek itp. oraz wyczyścić przed ponownym stosowaniem. Skontaktować się z lekarzem w przypadku jakichkolwiek podrażnień lub oparzeń.

4.4 Po spożyciu

Nie wolno wywoływać wymiotów. Jeżeli poszkodowany jest przytomny wypłukać usta dużą ilością wody oraz podać wodę do picia. Niezwłocznie skontaktować się z pomocą medyczną.

5 Postępowanie w przypadku pożaru.

5.1 Temperatura zapłonu

Lipidur jest preparatem niepalnym i niewybuchowym oraz nie wznieci i nie będzie podtrzymywał palenia się innych materiałów.

5.2 Środki gaśnicze

Wszystkie typy środków gaśniczych.

5.3 Wyposażenie gaśnicze

Lipidur nie powoduje zagrożenia związanego z ogniem. Zalecane jest stosowanie sprzętu izolującego drogi oddechowe

5.4 Produkty spalania

Brak

6 Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska.

6.1 Środki ochrony osobistej

Stosować sprzęt ochronny opisany w punkcie 8 oraz stosować się do zasad bezpiecznego stosowania z punktu 7. Procedury awaryjne nie są wymagane.

6.2 Postępowanie dotyczące ochrony środowiska

Zabezpieczyć przed dostaniem się dużych ilości preparatu do zbiorników, cieków wodnych, kanalizacji i ścieków.

6.3 Metody oczyszczania

Utrzymywać zanieczyszczenie w suchym stanie, jeżeli to możliwe.

Suchy lipidur

Używać suchych metod czyszczenia, unikać rozpylania preparatu np.:

- Odkurzacz (jednostka przemysłowa, wyposażona w wysokowydajne filtry (filtr HEPA lub mu odpowiadający).
- Zmyć pył mokrym płótnem, szczotką, rozpyloną wodą (unikać rozpylania preparatu do powietrza) i usunąć szlam.

W ostateczności usunąć zmywając wodą (jak przy mokrym cemencie).

Jeżeli czyszczenie na mokro lub odkurzanie jest niemożliwe i może być wykonane jedynie suche czyszczenie szczotką należy zapewnić pracownikowi odpowiedni sprzęt ochrony osobistej oraz unikać rozpylania.

Unikać wdychania lipiduru i kontaktu ze skórą.

Składować usunięty preparat w pojemnikach.

Zabezpieczyć i przechowywać w warunkach określonych w punkcie 13.

Mokry lipidur

Zebrać mokry lipidur i umieścić w pojemniku. Materiał osuszyć przed składowaniem (składować zgodnie z punktem 13).

7 Postępowanie z preparatem i jego magazynowanie.

Nie używać i nie składować w pobliżu pożywienia i picia.

7.1 Postępowanie z preparatem

Zgodnie z wytycznymi z punktu 8

Unikać rozprzestrzeniania się pyłu:

- Produkt workowany stosowany w otwartych mieszalnikach: Najpierw wlać wodę, następnie stopniowo dodawać lipidur, nie wsypany z dużej wysokości. Rozpoczynać mieszanie powoli. Nie zgniatać pustych worków, chyba, że są umieszczone wewnątrz czystego worka.
- Usuwać suchy lipidur zgodnie z punktem 6.3.

Noszenie worków z lipidurem może powodować nadwyrężenie pleców, rąk, ramion oraz nóg.

7.2 Magazynowanie

Lipidur luzem przechowywać w wodoodpornych (wewnętrzne skraplanie powinno być zminimalizowane) czystych i zabezpieczonych przed zanieczyszczeniem zbiornikach.

Lipidur paczkowany powinien być przechowywany w zamkniętych opakowaniach, oddzielony od gruntu, w chłodnych suchych warunkach, zabezpieczonych przed gwałtownymi ciągami powietrznymi w celu uniknięcia obniżenia jakości. Worki powinny być układane w układzie zapewniającym stabilność.

Okres przechowywania nie powinien być dłuższy od okresu gwarancji. Okres gwarancji dotyczy właściwości użytkowych oraz utrzymania zawartości Cr (VI) w wymaganym zakresie.

Ryzyko dla zdrowia: w celu uniknięcia oparzeń lub duszenia nie wchodzić do zamkniętych pomieszczeń takich jak silos, przedział, pojemnik w cementownie, innych pojemników z lipidurem bez odpowiedniego zabezpieczenia. Lipidur może utworzyć nawis lub przywierać do ścian. Taki lipidur może się zsunąć lub odpaść.

7.3 Nadzór nad zawartością rozpuszczalnego chromu (VI)

W cementach z zredukowaną zawartością Cr (VI) zgodnie z przepisami z punktu 15 warunki zredukowanej zawartości zmieniają się z określonym czasem. Dlatego opakowania z lipidurem lub/i dokumenty transportowe powinny zawierać informację o czasie działania reduktora i utrzymywania się zawartości rozpuszczalnego Cr (VI) poniżej poziomu 0,0002 %. Powinny one również określać warunki magazynowania konieczne dla utrzymania się skuteczności reduktora.

8 Kontrola narażenia i środki ochrony indywidualnej.

8.1 Wartości graniczne narażenia

Pył cementu całkowity	–	6 mg/ m ³	Tlenek wapnia	NDSCh	–	6 mg/ m ³
Pył cementu respirabilny	–	2 mg/ m ³	Tlenek wapnia	NDS	–	2 mg/ m ³

8.2 Kontrola narażenia

8.2.1 Kontrola narażenia w miejscu pracy

Ogólne: Podczas pracy unikać kłęknięcia w świeżym betonie lub zaprawie. Jeżeli kłęknięcie jest konieczne stosować odpowiedni wodoodporny sprzęt ochronny.

Nie jeść, pić i nie palić podczas pracy z lipidurem. Unikać kontaktu materiału ze skórą i ustami.

Niezwłocznie po pracy z lipidurem lub materiałami zawierającymi lipidur, należy umyć się dokładnie, należy również zdjąć zanieczyszczoną odzież, obuwie, zegarki itp. i oczyścić przed powtórny użyciem.

Ochrona układu oddechowego: Jeżeli osoba jest narażona na kontakt z pyłem lipiduru w ilości powyżej określonych limitów (8.1) powinna stosować odpowiednie środki ochrony układu oddechowego. Środki te powinny zostać przystosowane do poziomu stężenia pyłu według standardów EN.

Zaleca się oznaczenie stężeń pyłów lipiduru w powietrzu na stanowisku pracy zgodnie z częstotliwością określoną przepisami. Pomiary pyłów należy wykonywać zgodnie z metodyką określoną w normach:

- pył lipiduru całkowity zgodnie z PN-Z-04030-05:1991
- pył lipiduru respirabilny zgodnie z PN-Z-04030-06:1991

Ochrona oczu: Podczas pracy z suchym i mokrym lipidurem stosować atestowane okulary ochronne typu gogle zgodnie z wytycznymi EN 166.

Ochrona skóry: Stosować nieprzepuszczalne i odporne na alkaliczne środowisko rękawice (z materiału z niską zawartością rozpuszczalnego Cr (VI), wewnątrz wyłożone bawełną, buty, zamkniętą odzież z długimi rękawami nogawkami oraz dodatkowe środki ochrony skóry (wyłącznie z kremami ochronnymi) w celu zabezpieczenia skóry przed przedłużonym kontaktem z mokrym lipidurem. Dodatkowo należy zabezpieczyć obuwie przed dostaniem się do niego mokrego lipiduru.

W szczególnych przypadkach należy stosować wodoodporne spodnie oraz ochraniacze kolan.

8.2.2 Kontrola narażenia środowiska

Zgodnie z dostępną technologią

9 Właściwości fizyczne i chemiczne.

9.1 Informacje ogólne

Suchy lipidur jest rozdrobnionym materiałem nieorganicznym (bezzapachowym, szarym lub białym proszkiem).

9.2 Właściwości

Gęstość nasypowa: 0,9 – 1,5 g/cm³

pH (T = 20 °C w wodzie): 12

temperatura topnienia: > T 1 250 °C

Prężność pary, ciśnienie pary, gęstość pary, temperatura wrzenia, lepkość: nie dotyczy

10 Stabilność i reaktywność.

10.1 Stabilność

Odpowiednio przechowywany suchy lipidur (punkt 7) jest stabilny i może być składowany z większością innych materiałów budowlanych.

Lipidur zmieszany z wodą stężeje tworząc stabilną strukturę, która w normalnych warunkach nie reaguje ze środowiskiem.

10.2 Warunki, których należy unikać

Wilgotność podczas składowania może prowadzić do zbrylenia i obniżenia jakości produktu.

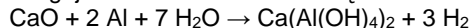
10.3 Czynniki, których należy unikać

Tlenek wapnia reaguje z wodą w sposób egzotermiczny z utworzeniem wodorotlenku wapnia:

Tlenek wapnia reaguje w sposób egzotermiczny z kwasami z utworzeniem soli wapniowych.

W obecności wilgoci, tlenek wapnia reaguje z aluminium oraz mosiądzem z utworzeniem wodoru (lub wydzielaniem wodoru) w trakcie reakcji:

Niebezpiecznie reaguje również z: fluorem, fluorowodorem, trójfluorkiem chloru, pięciofluorkiem bromu i pięciotlenkiem fosforu.

10.4 Niebezpieczne produkty rozpadu

Nie występują żadne niebezpieczne produkty rozkładu lipiduru.

11 Informacje toksykologiczne.

11.1 Działanie ostre

Kontakt z oczami: Bezpośredni kontakt z lipidurem może spowodować mechaniczne uszkodzenie rogówki, natychmiastowe lub opóźnione podrażnienia lub zapalenia.

Bezpośredni kontakt z większą ilością suchego bądź mokrego lipiduru może spowodować efekty od średniego podrażnienia oczu (np. spojówek) do oparzeń chemicznych i ślepoty.

Kontakt ze skórą: Suchy lipidur w kontakcie z mokrą skórą lub kontakt skóry z mokrym lipidurem może powodować wysychanie, pękanie, brzdowanie skóry. Przedłużony kontakt podłączony z pocieraniem może prowadzić do ostrych oparzeń.

Ostra toksyczność dermatologiczna cementu: test: królik, 24 godz. kontakt, 2 000 mg/kg masy ciała- brak śmiertelności [Oдноśnik (2)]

Spożycie: Połknięcie dużej ilości może powodować podrażnienia układu pokarmowego.

Wdychanie: Lipidur może podrażniać krtań i układ oddechowy. Przedłużony kontakt w środowisku powyżej dopuszczalnych stężeń może powodować kaszel, kichanie, spłycenie oddechu.

11.2 Efekty przewlekłe

Wdychanie: Przedłużona ekspozycja na pył przy przekroczeniu dopuszczalnych limitów może powodować kaszel, spłycenie oddechu oraz przewlekłą zaporową chorobę płuc.

Rakotwórczość: Nie stwierdzono powiązania ekspozycji na cement z rakotwórczością [Oдноśnik (1)]. Brak danych o rakotwórczości tlenku wapnia.

Zapalenie skóry/ efekty uczulające: W pewnych przypadkach w kontakcie z mokrym lipidurem może dojść do egzemy, spowodowanej głównie przez wysokie pH, które może powodować drażniące zapalenie lub przez reakcję immunologiczną na rozpuszczony Cr (VI), który może prowadzić do alergicznych reakcji zapalnych [Oдноśnik (4)]. Reakcja może następować w różnym stopniu i formie: od drobnej wysypki do zapalenia; często w formie połączonej. Dokładne zdiagnozowanie jest często trudne.

W przypadku lipiduru zawierającego reduktor rozpuszczalnego Cr (VI) w czasie określonego efektu redukcji nie powinny występować właściwości drażniące [Oдноśnik (3)]

11.3 Efekty zdrowotne powiązane z ekspozycją

Wdychanie pyłu lipiduru może doprowadzić do choroby układu oddechowego i/lub schorzenia takie jak rozedma płuc, astma i/lub widoczne schorzenia skóry lub oczu.

12 Informacje ekologiczne.

12.1 Ekotoksyczność

Cement nie wykazuje właściwości niebezpiecznych dla środowiska (LC50 toksyczność wodna nie stwierdzona). Wprowadzenie dużych ilości lipiduru do wody może jednak spowodować podwyższenie pH i w związku z tym może w szczególnych okolicznościach być toksyczne dla organizmów wodnych.

Tlenek wapnia:

Jeżeli wartość LC50 > 100 mg/l substancja nie jest toksyczna.

Poniższe wartości LC50 zostały podane na podstawie danych zawartych w bazie ESIS (European Chemical Substances Information System) <http://ecb.jrc.ec.europa.eu>

Toksyczność dla środowiska wodnego:

- Ostra/Przewlekła toksyczność dla ryb: dla *Cyprinus carpio* LC50= 1070 mg/l przez 96 godzin.

- Ostra/Przewlekła toksyczność dla bezkręgowców wodnych: dla aquatic crustacea LC50=159,6 – 259,6 mg/l przez 24 godziny.

- Ostra/Przewlekła toksyczność dla roślin wodnych (np. algi, glony): brak danych stwierdzających toksyczność.

- Chroniczna toksyczność dla organizmów wodnych: brak danych stwierdzających toksyczność.

Toksyczność dla mikro- i makroorganizmów glebowych: brak danych stwierdzających toksyczność

Toksyczność dla roślin lądowych: brak danych stwierdzających toksyczność, wapno jest wykorzystywane jako nawóz.

Toksyczność dla mikroorganizmów (np. bakterii): przy wysokiej koncentracji, poprzez wzrost temperatury i pH tlenek wapnia jest wykorzystywany do higienizacji osadów pościekowych.

Ogólny wpływ: przewlekły efekt pH. Mimo że produkt jest użyteczny do poprawy kwasowości wody, udział większy niż 1 g/l może być szkodliwy dla życia wodnego.

Wartość pH >12 szybko spada w efekcie rozcieńczenia i karbonizacji

12.2 Mobilność

Suchy lipidur nie jest lotny, ale może wzbijać się w powietrzu podczas stosowania.

12.3 Trwałość i zdolność rozkładu/ Zdolność do bioakumulacji/ Wyniki oceny właściwości PBT/ Inne szkodliwe skutki działania

Nie dotyczy. Lipidur jest materiałem nieorganicznym, po związaniu nie wykazuje właściwości toksycznych.

13 Postępowanie z odpadami.

13.1 Produkt – Lipidur, u którego został przekroczony okres przydatności:

(dotyczy także: gdy wykazano zawartość rozpuszczalnego Cr (VI) powyżej 0,0002%):

Nie powinien być stosowany / sprzedawany w procesach innych niż zamknięte automatyczne lub powinien być odzyskiwany lub składowany zgodnie z krajowymi przepisami lub ponownie zredukowana zawartość Cr (VI) czynnikiem redukującym.

13.2 Produkt – niewykorzystane suche pozostałości.

Pozbierać utrzymując w stanie suchym. Oznakować pojemniki. Możliwe ponowne wykorzystanie, jeżeli jest to zgodne z okresem przydatności. Możliwe stosowanie bez przekroczenia norm zapylenia. Składowanie po utwardzeniu z wodą zgodnie z pkt. 13.4.

13.3 Produkt – półpłynny

Pozostawić do związania, unikać zrzutów do kanalizacji, systemów drenażowych oraz zbiorników i cieków wodnych. Składować zgodnie z pkt. 13.4.

13.4 Produkt – po zmieszaniu z wodą, związany

Składować zgodnie z krajową legislacją. Unikać zrzutów do kanalizacji. Składować związany produkt jako gruz betonowy. Pod względem reaktywności odpady betonowe nie są niebezpieczne.

Kod odpadu (EWC): 10 13 14 (Odpady z produkcji spoiw mineralnych (w tym lipiduru, wapna i tynku) oraz z wytworzonych z nich wyrobów – odpady betonowe i szlam betonowy) lub **17 01 01** (Odpady materiałów i elementów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (np. beton, cegły, płyty, ceramika – Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów).

13.5 Opakowania

Opróżnić opakowanie i przetwarzać je zgodnie z krajową legislacją.

Kod odpadu (EWC): 15 01 01- Opakowania z papieru i tektury, **15 01 02-** Opakowania z tworzyw sztucznych, **15 01 03-** Opakowania z drewna.

14 Informacje o transporcie

Lipidur nie podlega międzynarodowym regulacjom dotyczącym transportu substancji niebezpiecznych (IMDG, ADR/RID), nie jest wymagane oznakowanie. Nie są wymagane żadne działania zabezpieczające poza wymienionymi w punkcie 8.

Ze względu na zawartość tlenu wapnia: IATA-DGR / ICTAO-TI: Kod UN: 1910 – Klasa 8 – Grupa opakowań PGIII. Należy unikać pylenia podczas transportu używając szczelnych pojemników, palet, opakowań producenta.

15 Informacje dotyczące przepisów prawnych

15.1 Klasyfikacja i oznakowanie lipiduru zgodnie z Dyrektywą 1999/45/EC

Xi– Produkt drażniący

R37/38	Działa drażniąco na drogi oddechowe i skórę
R41	Ryzyko poważnego uszkodzenia oczu
R43	Może powodować uczulenie w kontakcie ze skórą
S2	Chronić przed dziećmi
S22	Nie wdychać pyłu
S24/25	Unikać zanieczyszczenia skóry i oczu
S26	Zanieczyszczone oczy przemyć natychmiast dużą ilością wody i zasięgnąć porady lekarza
S36/37/39	Nosić odpowiednią odzież ochronną, odpowiednie rękawice ochronne i okulary lub ochronę twarzy
S46	W razie połknięcia niezwłocznie zasięgnij porady lekarza – pokaż opakowanie lub etykietę

15.2 Regulacje prawne dotyczące zawartości chromu (VI) w cemencie.

Zasady wprowadzania na rynek cementu w zakresie zawartości chromu VI reguluje zał. XVII pkt. 47 do REACH

1. Cement i preparaty zawierające cement nie mogą być stosowane ani wprowadzane do obrotu, jeżeli zawierają, w stanie uwodnionym, więcej niż 0,0002% rozpuszczalnego chromu VI w stosunku do całkowitej suchej masy lipiduru.
2. Jeżeli stosowane są czynniki redukujące, wówczas — bez uszczerbku dla stosowania innych przepisów wspólnotowych w sprawie klasyfikacji, pakowania i oznakowania substancji i preparatów niebezpiecznych — opakowania lipiduru lub preparatów zawierających cement muszą być opatrzone czytelnymi i niedającymi się

usunąć napisami zawierającymi informacje o dacie pakowania, a także o warunkach i okresie przechowywania zapewniających utrzymanie aktywności czynnika redukującego i utrzymanie zawartości rozpuszczalnego chromu VI poniżej wartości granicznej określonej w ust. 1.

3. W drodze odstępstwa, ust. 1 i 2 nie mają zastosowania do wprowadzania do obrotu ani stosowania w kontrolowanych, zamkniętych i całkowicie zautomatyzowanych procesach, w których cement i preparaty zawierające cement są obrabiane wyłącznie przez maszyny i w których nie ma możliwości kontaktu ze skórą.

15.3 Dodatkowe krajowe przepisy prawne

1. PN-EN 197-1:2002 (z późniejszymi zmianami) Lipidur. Część 1. Skład, wymagania i kryteria zgodności dotyczące cementów powszechnego użytku
2. Aprobata Techniczna IBDiM AT/2006-03-2135 Hydrauliczne spoiwo drogowe Lipidur DS.
3. Aprobata Techniczna IBDiM AT/2007-03-1296 Hydrauliczne spoiwo drogowe Lipidur odmiany D i DF
4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 kwietnia 2005r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych w środowisku pracy (Dz.U.05.73. 645)
5. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2005r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej (Dz.U.05.259.2173)
6. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 1 grudnia 2004r. w sprawie substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym mutagennych w środowisku pracy (Dz.U.04.280.2771)
7. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dn. 5 lipca 2004r w sprawie ograniczeń zakazów lub warunków produkcji, obrotu lub stosowania substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz zawierających je produktów (Dz.U.04.1762 z późn. zm.)
8. Ustawa o substancjach i preparatach chemicznych z dn. 11 stycznia 2001 (Dz.U.01.11.84)
9. Ustawa o zmianie ustawy o substancjach i preparatach chemicznych oraz niektórych innych ustaw z dn. 9 stycznia 2009 r. (Dz.U.09.20.106)

15.4 Wymagania REACH

Lipidur, a także cement zgodnie z REACH jest preparatem - Preparaty nie są przedmiotem rejestracji. Klinkier cementowy jest zwolniony z obowiązku rejestracji (Art.2.7 (b) i Załącznik V.10 REACH). Jednakże niektóre substancje wchodzące w skład lipiduru mogą wymagać rejestracji i scenariuszy narażenia. Załączniki te zostaną dołączone do Karty niezwłocznie po rejestracji oraz dostarczeniu ich przez podmioty rejestrujące. Rozporządzenia REACH (Regulation EC 1907/2006, wraz z załącznikiem II) (Dz.U.U.E.L.06.396.1)

16 Inne informacje

Skróty:

IMDG- International Maritime Dangerous Goods

IATA- International Air Transport Association

ADR/RID- Agreement on the transport of dangerous goods by road/Regulations on the international transport of dangerous goods by rail

LC50- Stężenie śmiertelne gdzie 50% testowanych zwierząt umiera

OEL- occupational exposure limit

TWA- Time Weighted Averages

Odnosiniki:

(1) "Pył z cementu portlandzkiego – analiza ryzyka"

Portland Cement Dust – Hazard assessment document EH75/7, UK Health and Safety Executive, 2006 Adres internetowy: <http://www.hse.gov.uk/pubns/web/portlandcement.pdf>

(2) "Podrażnienia skóry wywołane cementem"

(Observations on the effects of skin irritation caused by cement, Kietzman et al, Dermatosen), 47, 5 184-189 (1999)

(3) Opinia ryzyka dla zdrowia spowodowanego Cr (VI) z cementu"

(European Commission's Scientific Committee on Toxicology, Ecotoxicology and the Environment (SCTEE) opinion of the risks to health from Cr(VI) in cement (Europeab Commission, 2002)

(4) "Epidemiologiczna ocean występowania alergii skóry u pracowników przemysłu budowlanego powiązanego z kontaktem z Cr (VI)"

Epidemiological assessment of the occurrence of allergic dermatitis in workers in the construction industry related to the content of Cr (VI) in cement, NIOH, Page 11, 2003.

Bieżąca wersja dokumentu wycofuje wszystkie poprzednie wersje Karty Charakterystyki.

Informacje w tym dokumencie opierają się na aktualnie dostępnych danych i dotyczą produktu stosowanego zgodnie z przedstawionymi zaleceniami oraz informacjami przedstawionymi na opakowaniu i/ lub przewodnikach technicznych.

Jakiegolwiek inne użycie produktu wyłącznie ze stosowaniem w połączeniu z innymi produktami jest prowadzone na odpowiedzialność użytkownika. Użytkownik jest zobowiązany do stosowania właściwych procedur bezpieczeństwa oraz właściwych procedur prawa dla prowadzonej przez niego działalności.

Wystawiający Kartę Charakterystyki:

Dyckerhoff Polska Sp. z o.o.

Data wydania:

28-05-2009

Zakres aktualizacji: Zaktualizowane punkty zaznaczone są pionową kreską po prawej stronie dokumentu.